

Oznámenie o novele zákona č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov za oblasť medzinárodných daňových vzťahov (zákon č. 253/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony) s účinnosťou od 1.1.2016

NR SR dňa 22.9.2015 schválila zákon č. 253/2015 Z. z., ktorým sa mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov a ktorým sa menia a dopĺňajú niektoré zákony.

V článku I tohto zákona sa s účinnosťou od 1.1.2016 mení a dopĺňa zákon č. 595/2003 Z. z. o dani z príjmov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o dani z príjmov“).

Zmeny sa týkajú najmä nasledovných oblastí medzinárodných daňových vzťahov:

1. Zavedenie legislatívnej skratky „zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia“

V ustanoveniach § 2 písm. x), § 17 ods. 6, § 18 ods. 8, § 45 ods. 1, 3 a 4 a § 49 ods. 8 boli vykonané legislatívno-technické úpravy v súvislosti so zavedením legislatívnej skratky „zmluva o zamedzení dvojitého zdanenia“ v ustanovení § 2 písm. x).

2. Úprava ustanovení súvisiacich s prenájmom pracovnej sily

Podľa ustanovenia § 48 ods. 2 nie je platiteľom dane v prípade uvedenom v § 5 ods. 4 fyzická osoba s bydliskom alebo právnická osoba so sídlom v zahraničí. S účinnosťou od 1.1.2016 sa však za platiteľa dane v predmetnom prípade považuje taká osoba so sídlom alebo bydliskom v zahraničí, ktorá má na území Slovenskej republiky organizačnú zložku.

V súvislosti s uvedeným bola v ustanovení § 5 ods. 4 pri prenájme pracovnej sily od osoby so sídlom alebo bydliskom v zahraničí zrušená daňová fikcia ohľadne výšky príjmu zamestnanca, a to v prípade ak má takáto osoba na území Slovenskej republiky zriadenú organizačnú zložku. Daň za vyslaných zamestnancov sa odvedie v rozsahu mzdy vyplatené týmto zamestnancom.

3. Oslobodenie plnení uvedených v § 9 ods. 2 písm. b) a n) z členských štátov Európskej únie a štátov, ktoré sú zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore od dane

S účinnosťou od 1.1.2016 sú plnenia uvedené v § 9 ods. 2 písm. b) a písm. n) oslobodené od dane aj v prípade, ak predmetné plnenia boli poskytnuté na základe osobitných predpisov platných v členských štátoch Európskej únie alebo v štátoch, ktorý je zmluvnou stranou Dohody o Európskom hospodárskom priestore. Touto úpravou sa zabezpečí rovnaké daňové zaobchádzanie s týmito plneniami bez ohľadu na to, odkiaľ sú poskytnuté.

4. Úprava ustanovenia § 12 ods. 7 písm. c) v súvislosti so zefektívnením boja proti daňovým únikom a erózii základu dane

S účinnosťou od 1.1.2016 je vylúčenie podielu na zisku z predmetu dane podmienené tým, či bola u daňovníka, ktorý tento podiel vypláca celá suma alebo časť sumy podielu na zisku zahrnutá do daňových výdavkov. Predmetom dane nie je len tá časť podielu na zisku, ktorá nie je daňovým výdavkom u daňovníka vyplácajúceho tento podiel na zisku. Ak bola celá suma alebo časť sumy vyplácaného podielu na zisku zahrnutá do daňových výdavkov, potom zodpovedajúca suma u príjemcu podielu na zisku zostáva súčasťou základu dane.

V predmetnom prípade sa jedná o implementáciu novely Smernice Rady 2011/96/EÚ o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch. Predmetné ustanovenie sa vzťahuje najmä na hybridné finančné nástroje, ktoré sú v štáte výplaty považované za úverový finančný nástroj a v Slovenskej republike za dividendu.

5. Rozšírenie zdroja príjmov daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou

S účinnosťou od 1.1.2016 sa do ustanovenia § 16 ods. 1 dopĺňa nové písmeno j) a príjmom zo zdrojov na území Slovenskej republiky daňovníka s obmedzenou daňovou povinnosťou je aj príjem z peňažných plnení a nepeňažných plnení, ktoré boli poskytnuté poskytovateľovi zdravotnej starostlivosti od držiteľa, ktorý je daňovníkom s neobmedzenou daňovou povinnosťou alebo daňovníkom s obmedzenou daňovou povinnosťou, ktorý má na území Slovenskej republiky organizačnú zložku alebo stálu prevádzkareň, ak sú tieto plnenia poskytnuté v súvislosti s aktivitami na území Slovenskej republiky.

Daň z predmetného príjmu sa vyberá zrážkou v súlade s ustanovením § 43.

6. Úprava počítania doby vzniku tzv. službovej stálej prevádzkarne

V roku 2014 bol do zákona o dani z príjmov doplnený alternatívny koncept stálej prevádzkarne, ktorý rozširuje definíciu stálej prevádzkarne aj na prípady poskytovania služieb, v ktorých by stála prevádzkareň nevznikla z dôvodu absencie „stáleho miesta na výkon činnosti“, t. j. na prípady jednorazových, resp. príležitostných služieb (aj stavebných alebo montážnych) poskytovaných na rôznych miestach na území SR.

S účinnosťou od 1.1.2016 bola vykonaná úprava v súvislosti s počítaním doby vzniku tzv. službovej stálej prevádzkarne z pôvodných „šesť mesiacov“ na „183 dní“.

7. Doplnenie postupu pri vydávaní rozhodnutia o odsúhlasení metódy určenia základu dane stálej prevádzkarne

V ustanovení § 17 ods. 7 sa doplnil postup pri vydávaní rozhodnutia o odsúhlasení konkrétnej metódy určenia základu dane stálej prevádzkarne a zároveň sa tento postup zjednotil s postupom pri vydávaní rozhodnutia o odsúhlasení metódy ocenenia podľa § 18 ods. 4, t.j. stanovila sa lehota na podanie žiadosti, povinnosť zaplatiť príslušnú úhradu v zmysle § 53c ods. 1 písm. a) a b) zákona č. 563/2009 Z. z. o správe daní (daňového poriadku) v znení neskorších predpisov (ďalej len „daňový poriadok“) a forma a spôsob posudzovania a odsúhlasenia resp. zamietnutia žiadosti zo strany správcu dane.

8. Úprava postupu pri odsúhlasení metódy ocenenia

S účinnosťou od 1.1.2016 sa upravilo znenie § 18 ods. 4, ktoré poskytuje daňovníkovi možnosť požiadať správcu dane o odsúhlasenie zvolenej metódy ocenenia a upravuje postup správcu dane pri tomto procese.

V ustanovení sa dopĺňa postup správcu dane, ak daňovník nedodrží lehotu na predloženie žiadosti. Ustanovenie je doplnené aj o postup správcu dane pri zmene bilaterálnej žiadosti daňovníka na unilaterálnu žiadosť. Úprava ustanovenia zároveň zahŕňa aj postup platenia za žiadosť, následky nezaplatenia úhrady a postup, ak správca dane neodsúhlasí žiadosť daňovníka.

Spresnenia procesu posudzovania žiadosti a postupu platenia príslušnej úhrady boli doplnené z dôvodu, že ustanovenie § 18 ods. 4 obsahovalo odkaz len na § 53c ods. 1 písm. a) a b) daňového poriadku, ktorý upravuje výšku úhrady za proces posúdenia žiadosti daňovníka. Z tohto dôvodu nebolo možné aplikovať celý postup upravený v § 53c daňového poriadku.

9. Termín na zaslanie výzvy na predloženie dokumentácie k transferovému oceňovaniu

Ustanovením § 18 ods. 6 sa upresňuje možnosť správcu dane vyžiadať si dokumentáciu k transferovému oceňovaniu za príslušné zdaňovacie obdobie. Správca dane môže zaslať daňovníkovi výzvu na predloženie dokumentácie k transferovému oceňovaniu najskôr po uplynutí lehoty na podanie daňového priznania.

Vychádza sa z princípu, že ceny transakcií medzi závislými osobami, ktoré sú predmetom dokumentačnej povinnosti, musia byť premietnuté aj do daňového priznania, a preto aj príslušná dokumentácia by mala byť k dispozícii až po podaní daňového priznania.

10. Úprava postupu pri zdanení príjmov uvedených v § 43 ods. 3 písm. i), l) a o) plynúcich daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou zo zdrojov v zahraničí

Podľa ustanovenia § 43 ods. 20 sa príjmy uvedené v § 43 ods. 3 písm. o) plynúce daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou zdania daňou vyberanou zrážkou, a to aj ak plynuli zo zdrojov v zahraničí. Prijímateľ týchto plnení postupuje v prípade peňažného a nepeňažného plnenia spôsobom uvedeným v § 43 ods. 17 a 18, tzn. s účinnosťou od 1.1.2016 je príjemca takéhoto peňažného plnenia a nepeňažného plnenia povinný odviešť daň správcovi dane do konca kalendárneho mesiaca po uplynutí kalendárneho roka a v rovnakej lehote tieto skutočnosti aj oznámiť na tlačivách, ktorých vzor určí finančné riaditeľstvo a uverejni na svojom webovom sídle. Ak však je takéto plnenie vyplatené alebo poskytnuté držiteľom, ktorým je fyzická osoba s bydliskom v zahraničí alebo právnická osoba so sídlom v zahraničí, ktorá má na území Slovenskej republiky organizačnú zložku alebo stálu prevádzkareň, postupuje sa pri peňažnom plnení v súlade s ustanoveniami § 43 ods. 10 až 12 a pri nepeňažnom plnení podľa odsekov 17 až 19.

Podľa ustanovenia § 43 ods. 22 sa príjmy uvedené v § 43 ods. 3 písm. i) a l) plynúce daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou, okrem Národnej banky Slovenska, zdania daňou vyberanou zrážkou, a to aj ak plynú zo zdrojov v zahraničí. Prijímateľ týchto plnení (okrem NBS) postupuje spôsobom uvedeným v § 43 ods. 15, tzn. tento platiteľ dane je povinný odviešť daň správcovi dane najneskôr do 30 dňa po uplynutí zdaňovacieho obdobia, v ktorom mu boli tieto príjmy vyplatené, poukázané alebo pripísané v prospech a v rovnakej lehote je platiteľ dane povinný predložiť správcovi dane oznámenie o zrazení a odvedení dane na tlačive, ktorého vzor určí finančné riaditeľstvo a uverejni ho na svojom webovom sídle.

Ak plynú daňovníkovi s neobmedzenou daňovou povinnosťou príjmy uvedené v § 43 ods. 3 písm. i), l) a o) zo štátu, s ktorým má Slovenská republika uzatvorenú zmluvu o zamedzení dvojitého zdanenia, postupuje sa pri zamedzení dvojitého zdanenia podľa tejto zmluvy.

11. Implementácia pravidiel proti zneužívaniu za účelom zefektívnenia boja proti daňovým únikom a zabráneniu erózii základov dane

S účinnosťou od 1.1.2016 bolo do zákona o dani z príjmov doplnené nové ustanovenie § 50a, ktorým sa implementuje novela Smernice Rady 2011/96/EÚ o spoločnom systéme zdaňovania uplatňovanom v prípade materských spoločností a dcérskych spoločností v rozličných členských štátoch.

Podľa tohto ustanovenia ak daňovník získa podiel na zisku na základe opatrenia alebo viacerých opatrení, ktoré nie sú uskutočnené na základe riadnych podnikateľských dôvodov zodpovedajúcich ekonomickej realite a ktorých hlavným účelom alebo jedným z hlavných účelov je získanie výhody pre daňovníka, ktorá je v rozpore s predmetom alebo účelom zákona o dani z príjmov, je tento podiel na zisku predmetom dane.

Pri posudzovaní, či ide o zneužívanie, je potrebné vykonať objektívnu analýzu všetkých skutočností a okolností. Toto ustanovenie postihuje aj situácie, keď nie sú skutočné iba niektoré časti vykonaných opatrení, pričom zostávajúce skutočné opatrenia alebo časti opatrení tým ostávajú nedotknuté.

Vypracovalo:

Finančné riaditeľstvo Slovenskej republiky Banská Bystrica

Odbor medzinárodného zdaňovania a právnej podpory

november 2015